

ရွှေဥဒေါင်း၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုအတတ်ပညာ

နွယ်နွယ်*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် ရွှေဥဒေါင်း၏ဝတ္ထုတိုများမှ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုအတတ်ပညာကို လေ့လာသော စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေဥဒေါင်း၏ဝတ္ထုတိုများထဲမှ ဓားမြောင် နှင့်မောင်းချဓား၊ သံပရာတစ်ခြမ်း၊ မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထုတိုများ၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုကို တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့တင်ပြရာတွင် စာဖတ်သူကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်စေရန် ဇာတ်ပျိုး၊ ဇာတ်တက်၊ ဇာတ်ထွတ်၊ ဇာတ်ဆင်း၊ ဇာတ်သိမ်းပိုင်း တို့တွင် ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှု နည်းစနစ်များဖြစ်သည့် ဇာတ်ပျိုးပိုင်းမှစ၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးတင်ပြခြင်း၊ ဇာတ်တက်ပိုင်း၌ ဇာတ်ဆောင် အချင်းချင်း အားပြိုင်မှုများသုံး၍ ဖန်တီးခြင်း၊ မြှုပ်ကွက်များကိုသုံး၍ ပရိသတ်၏ သိလိုစိတ်ကို နှိုးဆွပေးခြင်း၊ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင်လည်း ပရိသတ်၏စိတ်ကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုပေးနိုင်ခြင်း စသည့် နည်းပရိယာယ်သုံး၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖန်တီးထားပုံကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

သော့ချက်စကားလုံးများ - အားပြိုင်မှု၊ မြှုပ်ကွက်၊ ရှုထောင့်၊ စရိုက်၊ လှ့သဘာဝ။

နိဒါန်း

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် မြန်မာ့ကာလပေါ်ဝတ္ထုတိုများကို အစပျိုး ရေးသား ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၀၇ တွင် မောင်သိန်းတင်၊ မသိန်းရှင် ဝတ္ထုကို စတင်ရေးသား ခဲ့သည်။ အနောက်တိုင်းတွင် ပေါ်ထွန်းနေပြီဖြစ်သည့် ဝတ္ထုတိုလမ်းကြောင်းကို မြန်မာ နိုင်ငံ၌ စတင်ထွန်းကားလာအောင် မျိုးစေ့ချခဲ့သူ ပီမိုးနင်း၊ ဒဂုန်ရွှေမျှား၊ မဟာဆွေ၊ ဇေန စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထဲတွင် ပါဝင်သူ ဖြစ်သည်။ ဆာအာသာကိုနှင့်နွိုင်း၏ ရှားလော့ဟုမ်းဝတ္ထုများကို စုံထောက်မောင်စံရှားဝတ္ထုတိုများအဖြစ် အမှီးပြု၍ ပြုပြင် ဖန်တီးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေဥဒေါင်း၏ဝတ္ထုတိုများ ၂၀၀နီးပါးခန့် ရှိသည့်အနက် လေ့လာကြည့်ရာတွင် စုံထောက်မောင်စံရှားဝတ္ထုကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထုတိုများ ပါဝင်သကဲ့သို့ ဇော်ဟိတ်ကဲ့သို့ လူတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကို အလေးပေးရေးဖွဲ့သော ဝတ္ထုတိုများလည်း ပါရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤစာတမ်း၌ ရွှေဥဒေါင်း ရေးသား ခဲ့သော လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဆန်သည့် ဓားမြောင်နှင့်မောင်းချဓား၊ လှ့သဘာဝအဖွဲ့ကောင်း များဖြင့် စိတ်အလှ၏တန်ဖိုးကို ဇာတ်လမ်းဆင်ရေးသားထားသော သံပရာတစ်ခြမ်း ဝတ္ထု၊ မျိုးရိုးဗီဇ၏သဘောကို မြှုပ်ကွက်၊ လှည့်ကွက်များသုံး၍ ဇာတ်လမ်းဆင် တင်ပြ

* ဒေါက်တာ၊ လက်ထောက်ကထိက၊ မြန်မာစာပေ၊ ဟင်္သာတတက္ကသိုလ်

ထားသော မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထုများ၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးပုံကို လေ့လာတင်ပြပါသည်။
ရွှေဥဒေါင်းဝတ္ထုတိုများ၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးပုံကို လေ့လာတင်ပြသော စာတမ်း
ဖြစ်သောကြောင့် အခန်း(၁)တွင် ဝတ္ထုတိုမှဇာတ်လမ်းသဘော၊ ဖန်တီးမှုသဘောကို
တင်ပြပြီး အခန်း(၂)တွင် အထက်ပါဝတ္ထုများ၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးပုံကို လေ့လာ
တင်ပြပါမည်။

၁။ ဝတ္ထုတိုမှဇာတ်လမ်းသဘော

ဝတ္ထုဆိုသည် အနောက်နိုင်ငံများတွင် ၁၈ ရာစုခန့်မှစတင်၍ ထွန်းကားလာ
ခဲ့သည်။ ဝတ္ထုတိုကို အစပျိုးခဲ့သူမှာ အက်ဂါအယ်လင်ပိုး ဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုတိုနှင့်ပတ်သက်၍တက်တိုးက-

“ဝတ္ထုတိုတွင် ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်သည် ပဓာနမဟုတ်၊
ဇာတ်ဆောင်၏ ချက်ပိုင်သောဘဝကို တစ်ချက်မျှ ဖော်ပြနိုင်လျှင်
ဝတ္ထုတို၏ကိစ္စသည် ပြီးမြောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ကြောင်း”^၁

ဆိုမိန့်ခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် မောင်ထင်ကလည်း ဝတ္ထုတို၏သဘောကို-

“ဝတ္ထုတိုအဖွဲ့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ခု၊
ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၊ ဆင်ခြင်ပုံတစ်ခု၊ အတွေးအခေါ်တစ်ခု စသည်ဖြင့်
တစ်ခုသော အချက်ကို ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ပြု၍ ဖွဲ့ဆိုသော အဖွဲ့
ဖြစ်ပါသည်”^၂

ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ပါမောက္ခဦးတင်ရွှေကလည်း-

“ဝတ္ထုတိုသည် ဆိုလိုချင်သော အဖြစ်အပျက် ကိစ္စတစ်ရပ်၊
အကွက်လေးတစ်ကွက်ကို ထင်းကနဲ၊ ဝင်းကနဲ ထင်သာ
မြင်သာအောင် ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် တိုတိုတုတ်တုတ် သရုပ်ဖော်
ပြရသော ရသစာပေအဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်သည်”^၃

^၁ တက်တိုး၊ ၁၉၆၅-၁၊ ၁၀-၁၁။
^၂ ထင်၊ မောင်၊ ၁၉၇၉၊ ၂၁၇။
^၃ တင်ရွှေ(ပါမောက္ခ)၊ ဦး၊ ၂၀၀၂၊ ၃၃။

ဟုဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုတိုသည် အချိန်တိုတောင်းပြီး စာလုံးရေ နည်းပါသည်။ အကြောင်းအရာလည်း အကွက်တစ်ကွက်ကိုသာ တင်ပြရမည်။ ရေးဖွဲ့ သမျှ စာကြောင်း၊ စကားလုံး၊ စာပိုဒ်တိုင်းသည် ထိထိမိမိ လိုရင်းရောက်ရမည်ဆိုသော သဘောများကို တွေ့ရပါသည်။

ဝတ္ထုတိုတွင်ပါဝင်သော ဇာတ်လမ်းသဘောနှင့်ပတ်သက်၍ လော်ရေးအီးရိုစကီးစ်က-

“ဇာတ်လမ်းဆိုသည်မှာ ရသစာပေလုပ်ငန်းတွင် ဖြစ်ရပ်များ၏ အစီအစဉ် ဖြစ်သည်”^၁

ဟု ဆိုထားပါသည်။ ၎င်းတွင် ဇာတ်လမ်းပုံစံအရ ဇာတ်ပျိုးပိုင်း၊ ဇာတ်တက်ပိုင်း၊ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း၊ ဇာတ်ဖြေပိုင်းများ ပါဝင်သည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ ရိုစကီးစ်၏ အဆိုအရ ဇာတ်လမ်းတွင် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး ဟူ၍ သုံးပိုင်းရှိသည်။ ဇာတ်ပျိုးသည် ဇာတ်လမ်းနှင့် စတင်မိတ်ဆက်ပေးသော အခန်းဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းတွင် စာရေးသူသည် ဇာတ်ဆောင်များ၏ နောက်ခံအကြောင်းအရာများ ဝတ္ထုနောက်ခံနှင့် ဇာတ်လမ်းအခြေခံ အကြောင်းအရာများကို တင်ပြတတ်သည်။ ဇာတ်တက်ပိုင်းသည် ဇာတ်လမ်း၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအပိုင်း၌ အဓိကဇာတ်ဆောင်သည် မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ အောင်မြင်စွာရောက်ရှိရန် အတားအဆီးများကို ရုန်းကန် ကျော်ဖြတ်ရသည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းသည် ဝတ္ထု၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကောင်းဆုံးနှင့် သည်းထိတ်ရင်ဖိုအဖြစ်ဆုံး အပိုင်း ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ဖြေပိုင်းသည် ဇာတ်လမ်း၏ ဗဟိုအားပြိုင်မှုပြီးဆုံးသော နေရာဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုအများစုတွင် ဇာတ်ထွတ်နှင့်ဇာတ်ဖြေ အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း၌ ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ရပ်တိုင်း ဖြေရှင်းပြီးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် အနိုင်အရှုံးအဖြေတစ်ခုကို ဖော်ပြပေးရပါသည်။ ထိုအဖြေသည် စာဖတ်သူအနေနှင့် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်ရမည်။ ဇာတ်လမ်း၌ အနိုင်အရှုံး ဖော်ပြပြီးသောအခါ စာဖတ်သူ၏ သိလိုစိတ်သည်လည်း ပြေလျော့သွားရပါသည်။ အချို့ဝတ္ထုတိုများတွင် ဇာတ်ရိုက်ကျသွားသော ဇာတ်ဆင်းပိုင်း (Falling action) ပါဝင်လေ့ ရှိပါသည်။ ဇာတ်သိမ်းပိုင်းတွင်လည်း စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို ကျေနပ် နှစ်သိမ့်မှုဖြစ်အောင် တင်ပြသင့်ပါသည်။

ဇာတ်တက်၊ ဇာတ်ထွတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာဇော်ဂျီက-

^၁ Rozakis, 2004, 90.

“ဇာတ်တက်သည် ဝတ္ထုရှည်တွင် ရှည်လျားသော်လည်း ဝတ္ထုတိုတွင် တိုတောင်းပါသည်။ ဝတ္ထုရှည်ကဲ့သို့ ဇာတ်ရိုက်အတက်အကျ မပါဝင်ဘဲ ဇာတ်ရိုက်သည် တသမတ်တည်း ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းသို့ တက်လှမ်းသွားရသည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် အဖြေပေါ်လာ သောအခါ စာဖတ်သူ၏စိတ်တွင် ဘဝင်ကျသွားပြီး နှစ်သက်ခြင်း ခံစားမှုကို ခံစားရပါသည်”^၁

ဟု ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် စာဖတ်သူ၏သိလိုစိတ် အရှိန်မြင့်တက်လာရန် အားပြိုင်မှု များကို ဖန်တီးရသည်။ အားပြိုင်မှုနည်းတွင် ဇာတ်ဆောင်အချင်းချင်း အားပြိုင်မှု၊ ဇာတ်ဆောင်နှင့်ပတ်ဝန်းကျင်လူ့အဖွဲ့ အားပြိုင်မှု၊ ဇာတ်ဆောင်နှင့်သဘာဝတရား အားပြိုင်မှု၊ ဇာတ်ဆောင်နှင့်ကံကြမ္မာ အားပြိုင်မှု၊ ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးတည်း၏ အတွင်းစိတ် အားပြိုင်မှုတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုတွင် ဖြစ်ရပ်များကို ချိတ်ဆက်ယူရာ၌ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ချိတ်ဆက်ရသည်။ ယင်းကို အကြောင်းဆက်နည်းဟု ခေါ်ပါသည်။ ဝတ္ထုတိုတွင် ရသမြောက်ရန် အဖြစ်အပျက်၊ အမှုအရာ၊ ခံစားမှုကို စာဖတ်သူတို့ မြင်ယောင်၊ ကြားယောင်လာအောင်ပြုပြီးလျှင် ဇာတ်ဆောင်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှခံစားရန် အနုစိတ် ခြယ်မှုန်းရေးဖွဲ့နည်းကို သုံးရသည်။ ထို့ပြင် နိမိတ်ပြကွက်၊ မြှုပ်ကွက်၊ လှည့်ကွက်များ သုံး၍ စာဖတ်သူ၏သိလိုစိတ်ကို မြှင့်တင်ပေးရသည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း ရောက်လျှင် ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် မြှုပ်ထားခဲ့သော ဖြစ်ရပ်များကို ပြန်၍ရှင်းလင်း ဖော်ထုတ်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ဓားမြောင်နှင့် မောင်းချထား

ဓားမြောင်နှင့် မောင်းချဓားဝတ္ထုတိုကို ၁၉၃၄ ဒီဇင်ဘာလထုတ် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထု၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အယူသည်းမှုများ၏ ဆိုးကျိုးကို ဖော်ပြပြီးလျှင် မိတ်ဆွေအချင်းချင်းပေါ်၌ လောဘစိတ်ဖြင့် သစ္စာမဲ့သူတို့၏ဆိုးကျိုးကို ဖော်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်လမ်းမှာ စာရေးသူသည် ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း ဖြစ်သူ မြတောင်ရွာ၌ တာဝန်ကျနေသော သစ်တောဝန်ထောက်ဦးဝင်းမောင်၏ ဖိတ်မှုကြောင့် ထိုရွာသို့ရောက်ရှိခဲ့ရာ တရုတ်အကြော်ဆိုင်ရှင်တစ်ဦး၏ ပြောပြချက် များကို ဇာတ်လမ်းဆင်ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

^၁ ဇော်ဂျီ၊ ၂၀၀၉၊ ၁၉၇။

၂၊ ၁။ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

ထီးချိုင့်ရွာနေ ဦးထွန်းလှိုင်သည် မြေပိုင်ရှင် ဦးကြာညွန့်၏သား ဖြစ်သည်။ ဆွေဂုဏ်၊ မျိုးဂုဏ်၊ ပစ္စည်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဦးထွန်းလှိုင်သည် ရုပ်ရည် ချောမောသည်သာမက ယောက်ျားတို့ တတ်အပ်သော အတတ်ပညာကို စွယ်စုံရသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ မိန်းကလေးများက ချစ်ခင်နှစ်သက်ကြသော်လည်း ဦးထွန်းလှိုင်သည် သစ်ကုန်သည်ကြီးသမီး မကြီးရွှေနှင့် ချစ်ခင်စုံမက်ပြီး လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် မကြီးရွှေတို့တွင် ကြမ္မာဆိုးဝင်လာသည်။ ဦးကြာညွန့်မိသားစု၌ ဥပါဒါန်အစွဲအလမ်း ဖြစ်သည်။ မိသားစုတွင် သားဦးသည် ယောက်ျားလေး ဖြစ်ရမည်။ မိန်းကလေးဖြစ်လျှင် ပြင်းထန်သော ဘေးအန္တရာယ် တွေ့ကြုံနိုင်သည်ဟူသော အစွဲအလမ်း ဖြစ်သည်။ ဤစွဲလမ်းမှုကြောင့်ပင် မကြီးရွှေမှာ မီးဖွားပြီးတစ်လမပြည့်မီ သေဆုံးသွား၍ ကိုထွန်းလှိုင်မှာ လူမှန်းမသိ မူးရူးကာ နောက်ဆုံး၌ လူပါပျောက်ဆုံး သွားရသည်။ ဦးကြာညွန့်လင်မယားလည်း စိတ်ထိခိုက်ပြီး မရှေးမနှောင်းပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရသည်။ သမီးဖြစ်သူ ခင်မြကြီးသည် ရုပ်ရည်ချောမောလှပ၍ မိဘများ ထားရစ်ခဲ့သော အမွေကြောင့် (၁၆)နှစ်အရွယ်တွင် မြေပိုင်ရှင်သစ်ကုန်သည်ကြီး ဖြစ်လာသည်။ သစ်ကုန်သည် ဦးဖိုးမှန်၏သား ရန်ကုန်ကောလိပ်တွင် ကျောင်းတက် နေသည့် မောင်ချစ်မောင်နှင့် ချစ်ကြိုက်ပြီး လက်ထပ်တော့မည် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးတိုင်းကျော်ဆိုသည့် အကျည်းတန်ပြီး ထင်ရှားသောအမာရွတ်နှင့်လူ ရောက်လာပြီး ခင်မြကြီးကို စုံစမ်းသည်။ ဖခင် ဦးထွန်းလှိုင်မှာ မက်ဆီပိုတေးနီးယား စစ်မြေပြင်တွင် သေဆုံးပြီဟု ဆိုသည်။ မကြာမီ ခင်မြကြီးနှင့် အသက် ၄၀ အရွယ်ရှိ ဦးတိုင်းကျော်တို့ လက်ထပ်တော့မည့်သတင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုအတွင်း ဦးထွန်းလှိုင် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည်။ ဤသည်ကိုမသိသော ဦးတိုင်းကျော်သည် မောင်ချစ်မောင်ကို ပြဿနာရှာနေစဉ် ဦးထွန်းလှိုင်က ဓားမြှောင်ဖြင့် ချိန်ထားသည်။ ဦးတိုင်းကျော်က ပြန်လည်ခုခံရန် ခါးမှမောင်းချဓားကို ဖြုတ်သည်နှင့် ဦးထွန်းလှိုင်၏ ဓားမြှောင်သည် ဦးတိုင်းကျော်၏လည်ပင်းကို ထိုးမိပြီး ဦးတိုင်းကျော် သေဆုံး သွားသည်။ ဦးထွန်းလှိုင်မှာမူ လွတ်မြောက်သွားပြီး မောင်ချစ်မောင်နှင့်ခင်မြကြီး တို့လည်း မင်္ဂလာဆောင်ကြလေသည်။

၂၊ ၂။ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးပုံ

ဓားမြှောင်နှင့် မောင်းချဓားဝတ္ထုကို ဖန်တီးရာ၌ စာရေးသူသည် ကာလဒေသ နောက်ခံဖြင့် အစပျိုးထားသည်။ မြတောင်ရွာ၏သာယာပုံ၊ ထီးချိုင့်မြို့၏ သာယာပုံ များကို စတင်ရေးသားထားသည်။ ထိုနောက်ခံအဖွဲ့နှင့်အတူ ထီးချိုင့်ရှိ တရုတ်

အကြော်ဆိုင်တွင် စာရေးသူနှင့် ဆိုင်ရှင်တရုတ်တို့ ပြောစကားဖြင့် အစပျိုးကာ ဆိုင်ရှင်က-

“ခင်ဗျား ခုထိုင်နေတဲ့ကုလားထိုင်မှာ လူတစ်ယောက်လည်ပင်းကို ဓားနဲ့ထိုးခံရပြီး သေဖူးတယ်။ သတ်တဲ့လူက ဟောဟိုက အဖိုးကြီးပဲ”^၁

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသည်။

ဇာတ်ဖွင့် (သို့မဟုတ်) ဇာတ်ပျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာထင်လင်းက-

“ဝတ္ထုတိုသည် စထွက်ကတည်းက စာဖတ်သူ၏ စိတ်အာရုံကို ဖမ်းစားကာ တစ်ချက်ကလေးမျှ မလျော့စေဘဲ အထွတ်အထိပ် ရောက်သည်တိုင် တဖြည်းဖြည်းဆွဲငင်၍ စုစည်းယူသွားရမည်”^၂

ဟု ဆိုထားပါသည်။

ရွှေဥဒေါင်း၏ ဓားမြှောင်နှင့်မောင်းချဓားဝတ္ထုတို၏ ဇာတ်ပျိုးပိုင်းတွင် ထိုသဘော လက္ခဏာနှင့် ညီညွတ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဝတ္ထု၏အစတွင်ပင် စာဖတ်သူ၏ သိလိုစိတ်ကို နှိုးဆွပေးပြီး ဇာတ်လမ်းကို ရှေ့ဆက်ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။

ရွှေဥဒေါင်း၏ဝတ္ထုတိုအဖွင့်သည် စာဖတ်သူကို ရုတ်တရက်နှိုးကြားသွားစေပြီး စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို လှုပ်နှိုးသွားစေပါသည်။ ဇာတ်ပျိုးပိုင်းတွင် ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ စကားဖြင့် ပရိသတ်စိတ်ကို နှိုးဆွပြီး ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် ရုတ်တရက် ခုန်တက် မသွားဘဲ ဇာတ်တက်၏ ရှုပ်ထွေးသောဇာတ်လမ်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူတို့နှင့် ကြိုတင်မိတ်ဆက်ပေးထားသည်။

ဦးထွန်းလှိုင်သည် ပြိုင်စံရှားသည့် ပျို့တိုင်းကြိုက်သည့် နှင်းဆီခိုင် ဖြစ်သည်။ အရည်အချင်း ရှိသည်။ စသည့်အချက်များကို ကြိုတင်ခင်းကျင်းတင်ပြထားသည်။ ထိုအဖွဲ့များကြောင့် ဦးထွန်းလှိုင်အပေါ်တွင် သိလိုစိတ် ထက်သန်လာကြသည်။

“မောင်ထွန်းလှိုင်တွင် မနာလိုသူ ယောက်ျားများ ပေါများသည်။ ထိုသူများကိုလည်း နှိမ်နင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ထီးချိုင့်သူအပျိုများသည် မောင်ထွန်းလှိုင်ကို လိုချင်ကြသည်။ သို့ရာတွင် မောင်ထွန်းလှိုင်က မည်သည့်မိန်းမမျှ လှည့်မကြည့်။ သစ်ကုန်သည် ဦးဘဟိန်း၏

^၁ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၉၇။
^၂ ထင်လင်း၊ ၁၉၇၉၊ ၂၀၁-၂၀၂။

တစ်ယောက်တည်းသော သမီး မကြီးရွှေနှင့် စုံမက်ချစ်ခင်
နေသည်”^၁

ဟု တင်ပြထားသည်။ မောင်ထွန်းလှိုင်နှင့်မကြီးရွှေတို့ ချစ်ကြိုက်ပြီး အဆင်ပြေစွာ
လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ ဇာတ်လမ်းဆိုသည်မှာ တစ်နေရာတည်း၌ ရပ်တန့်၍ မရချေ။
ကန့်သတ်ထားသည့် အချိန်ကာလဘောင်အတွင်း၌ ရွှေ့လျားပြောင်းလဲနေရသည်။
ရွှေဥဒေါင်းသည် ဇာတ်လမ်းအပြောင်းအလဲပြုရန် ကံကြမ္မာဆိုး ဝင်ရောက်ခြင်းကို
ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။

မြေပိုင်ရှင် ဦးကြာညွန့်မိသားစုတွင် သားဦးသည်ယောက်ျားလေး ဖြစ်ရမည်။
မိန်းကလေးဖြစ်လျှင် မိဘနှစ်ပါးမှာ ဘေးအန္တရာယ်တွေ့ရသည်ဟု စွဲလမ်းယုံကြည်မှု
ဖြစ်သည်။ မကြီးရွှေသည် မိန်းကလေးမွေးသည့်အတွက် ဒုက္ခဖြစ်ရသည်။ လင်ယောက်ျား
ဖြစ်သူမှာလည်း လူမှန်းမသိ ပျက်စီးရသည်။ မကြီးရွှေ အကြောက်လွန်ပြီး သွေးနု
သားနုတွင် သေဆုံးရသည်။ မောင်ထွန်းလှိုင်မှာမူ မြေမျိုသွားသည့်အလား ပျောက်ကွယ်
သွားရသည်။ မောင်ထွန်းလှိုင် မည်သည့်နေရာသို့ ရောက်သွားသည်ဆိုသောအကြောင်းအား
စာဖတ်သူအား မြှုပ်ကွက်အဖြစ် ဖန်တီးခဲ့သည်။ မောင်ထွန်းလှိုင် သေပြီဟုလည်း
မရေမရာ အသိပေးထားသည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် မောင်ထွန်းလှိုင်၏သမီးလေး ခင်မြကြီးအကြောင်းကို
ဖော်ပြထားသည်။ စာရေးသူသည် ဝတ္ထုကို လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဇာတ်လမ်းအဖြစ် ဖန်တီး
တင်ပြလိုသောကြောင့် စာဖတ်သူအား ဇာတ်လမ်းအလှည့်အပြောင်းပြုကာ သည်းထိတ်
ရင်ဖိုဖြစ်အောင် ဖန်တီးယူခဲ့သည်။ မောင်ချစ်မောင်နှင့်ခင်မြကြီးတို့ လက်ထပ်အံ့
ဆဲဆဲတွင် ရည်ရွယ်ချက်ပြောင်းပြန်ဖြစ်စေသော ဝတ္ထုကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဓားမြှောင်နှင့်
မောင်းချဓားဝတ္ထုတွင် အားပြိုင်မှုကို ဇာတ်လမ်း၏ သုံးချိုးနှစ်ချိုးမှသာ အသုံးပြု
ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

အားပြိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ လော်ရေးအဲဘတ်က-

“အားပြိုင်မှုသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဇာတ်ကွက်များ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏
လိုအင်ဆန္ဒ လိုချင်သောအရာ ဖြစ်သည်။ အားပြိုင်မှုသည်
စာဖတ်သူ၏စိတ်ဝင်စားမှုကို ဖန်တီးနိုင်သည်။ ဇာတ်လမ်းကိုရှေ့သို့
ရွှေ့ရန် မောင်းနှင်ပေးသည်”^၂

^၁ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၉၈။
^၂ Alberts, 2010, 14။

ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

ထိုဝတ္ထုတိုတွင် အဓိကဇာတ်ဆောင်ဖြစ်သော ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ဇာတ်ဆောင်သစ် ဖြစ်သော ဦးတိုင်းကျော်တို့၏ အားပြိုင်မှုဇာတ်ကွက်များ ထည့်သွင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် စာဖတ်သူ၏ သိလိုစိတ်မှ ပိုကဲ၍ စိတ်လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ထိုအားပြိုင်မှုကို မဖော်ပြမီ အားပြိုင်မှုအတွက် ကြိုတင်ခင်းကျင်းထားသော မြုပ်ကွက်ပါသည့် ဇာတ်ကွက်များ ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ထိုဇာတ်ကွက်များက ဇာတ်လမ်းကို တဟုန်ထိုး သက်ဝင်လှုပ်ရှားသွားစေသည်။ မြုပ်ထားသောဇာတ်ကွက်မှာ တိုင်းကျော်ဆိုသူ မျက်နှာ အမာရွတ်ရှိ၍ ရုပ်ဆိုးသောလူတစ်ဦး ထိုမြို့သို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ခင်မြကြီးသည် မောင်ချစ်မောင်နှင့်လက်ထပ်ဘဲ ဦးတိုင်းကျော်နှင့် ယူတော့မည် ဟူသော သတင်းဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာ၌ ခင်မြကြီးသည် ဦးတိုင်းကျော်ကို မည်သည့်အတွက် လက်ထပ်ရမည်ဟူသော အကြောင်းကို မြုပ်ကွက်အဖြစ် လုပ်ထား ခဲ့သည်။

ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ဦးတိုင်းကျော်တို့ကို ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံ စေသည်။ ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ဦးတိုင်းကျော်တို့၏ အားပြိုင်မှုကို သည်းထိတ်ရင်ဖို ဇာတ်ကွက်ဖြင့် သရုပ်ဖော်ပြခဲ့သည်။

“ဦးတိုင်းကျော်သည် ခါးတွင်ထိုးထားသော မောင်းချဓားကို တဖြည်းဖြည်း ထုတ်၍ ဖွင့်ပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိုင်ရာမှ ရုတ်တရက်ထ၍ တွတ်လိုက်လေ၏။ ထိုခဏ၌ ဦးထွန်းလှိုင်၏ ဓားသည် ဦးတိုင်းကျော်၏လည်ပင်းကို စူးဝင်၍ လည်ပင်း နှစ်ခြမ်း တည့်တည့်ခွဲလိုက်သည်။”^၁

ဟု သရုပ်ဖော်ရေးသားထားသည်။ လူဆိုးလူကောင်းအားပြိုင်မှုတွင် ဦးထွန်းလှိုင်မှာ ခြေဆာရုံမျှဖြစ်၍ ဦးတိုင်းကျော်မှာ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးသွားသည်။ ထိုအခန်း၌ပင် ဦးတိုင်းကျော်သည် ဦးထွန်းလှိုင်အား သတ်ပြီး သမီးဖြစ်သူ ခင်မြကြီးနှင့်တကွ ပစ္စည်းများကို အပိုင်ရယူရန် ကြိုးစားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထိုဝတ္ထုကိုကြည့်လျှင် ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် ဇာတ်လမ်းအစမှစ၍ စိတ်ဝင်စားအောင် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။ မိသားစု ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့သောဘဝကို ရည်ရွယ်ချက် ပြောင်းပြန် ဖြစ်စေခဲ့ရသည်။ ကြမ္မာဆိုးဝင်နည်းကို သုံးခဲ့သည်။ ဦးထွန်းလှိုင် ပျောက်ဆုံးနေခြင်း ဟူသည့် မြုပ်ကွက်ကိုလည်း သုံးခဲ့သည်။ ထိုမှတဆင့် ဦးတိုင်းကျော်

^၁ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၉၉။

ရုတ်တရက်ပေါ်လာပြီး ဇာတ်လမ်းကို အလှည့်အပြောင်းပြုခဲ့သည်။ ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ဦးတိုင်းကျော်တို့၏အားပြိုင်မှုကို ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းရောက်မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဇာတ်သိမ်းပိုင်း၌ လူဆိုးနှင့်လူကောင်းတွင် လူကောင်းကို အနိုင်ပေးခြင်းဖြင့် ယုတ်မာသူတို့၏အကျိုးကို သိသာစေခဲ့သည်။ ရွှေဥဒေါင်း၏ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုသည် သည်းထိတ်ရင်ဖိုဖြစ်ရုံမက ရင်နာဖွယ်၊ ဇာတ်နာဖွယ်ဖြစ်အောင်လည်း ဖန်တီးထားသည်။ လျှို့ဝှက်သည်းဖို သက်သက် မဟုတ်ဘဲ လူ့သဘောလူ့သဘာဝနှင့် ခံစားမှုများ ကြမ္မာဆိုးများ ရင်ဆိုင် တိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်အောင် ခြယ်မှုန်းရေးသားထားသော ရသမြောက် ဝတ္ထုကောင်း တစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

ဝတ္ထုမှ အဓိကဇာတ်ဆောင် နှစ်ဦးဖြစ်သော ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ဦးတိုင်းကျော် တို့၏ အားပြိုင်မှုအခန်းကိုယူ၍ ဝတ္ထုကိုအမည်ပေးထားပုံကလည်း ဝတ္ထုအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု ဖြစ်စေသည်။ ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ဦးတိုင်းကျော် ကိုင်ဆောင်သည့် လက်နက်အမည်များဖြင့် ‘ဓားမြောင်နှင့်မောင်းချဓား’ ဟုအမည်ပေးထားပုံမှာ ဝတ္ထုမှ ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦး၏ အားပြိုင်မှုကိုသာမက လက်နက်နှစ်ခု၏ အားပြိုင်မှုသဘောလည်း သက်ဝင်စေပါသည်။

၃။ မျိုးရိုးဗီဇ

မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထုကို ရွှေဥဒေါင်းသည် ၁၉၆၂ အောက်တိုဘာလထုတ် လျှို့ဝှက် သည်းဖိုမဂ္ဂဇင်း၌ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မျိုးရိုးဗီဇ၏ သဘောကို အလေးထားစဉ်းစားစေလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဖခင်မှာ လည်လည်ပတ်ပတ် ရှိသည်ဆိုလျှင် သားဖြစ်သူမှာ လည်လည်ပတ်ပတ် ရှိတတ်သည်။ တချို့မှာ ဖခင်က လည်ပတ်သော်လည်း သားဖြစ်သူမှာ နံ့ချာသည်။ အချို့မှာ ဖခင်က ရိုးအေး သော်လည်း သားဖြစ်သူမှာ လည်လည်ပတ်ပတ် ရှိတတ်သည်။ ဤဝတ္ထုတွင် မျိုးရိုးဗီဇ သဘောကို စဉ်းစားဖွယ် တင်ပြထားသည်။

၃။ ၁။ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

မောင်မင်းမောင်သည် ပုဇွန်တောင်မှ ပွဲစားကြီး ဦးအောင်ကျော်၏ သား ဖြစ်သည်။ ပွဲစားကြီး ဦးအောင်ကျော်သည် ပွဲစားလောက၌ အလွန်ပါးနပ်ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်၌ သားဖြစ်သူအား တိုက်လေးလုံးနှင့် ဘဏ်၌ ငွေသိန်းပေါင်း များစွာ ထားခဲ့သည်။ ဦးအောင်ကျော်၏သူငယ်ချင်း ဦးဖိုးသာမှာ ဦးအောင်ကျော်ကဲ့သို့ ပါးနပ်မှုမရှိသည့်အတွက် အခြေမလှဖြစ်ကာ ကွယ်လွန်ချိန်၌ သားဖြစ်သူ မောင်ညွန့်တင်

အတွက် တိုက်တစ်လုံးနှင့် စပါးစက်တစ်လုံးသာ ထားနိုင်ခဲ့သည်။ မောင်ညွန့်တင်နှင့် မောင်မင်းမောင်တို့သည် ရုံးအုပ်စာရေးကြီး ဦးကျင်ပေါ်၏သမီး ခင်လှကြည်ကို အပြိုင်ပိုးကြသည်။ ခင်လှကြည်သည် ရိုးအေးသော မောင်မင်းမောင်ကို ရွေးချယ်လိုက်သည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် မောင်ညွန့်တင်နှင့် တတွဲတွဲနေသည်။ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများက သတိပေးသော်လည်း မောင်မင်းမောင်က သံသယမရှိသကဲ့သို့ပင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့သ၌ မောင်မင်းမောင်၏အိမ်တွင် ဂါးဒင်းပါတီပွဲ ကျင်းပသည်။ ပါတီပွဲ၌ သေနတ်ပစ်ပွဲလည်း ပါသည်။ သေနတ်ပစ်ပွဲတွင် မောင်မင်းမောင်သည် မောင်ညွန့်တင်အား နောက်ပြောင်ကျီစယ်၍ သေနတ်ဖြင့်ချိန်ရာ ကျည်ဆံထွက်၍ မောင်ညွန့်တင် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ မောင်မင်းမောင်မှာ မိတ်ဆွေများ၏သက်သေခံမှုကြောင့် တရားသေလွတ်သွားပုံဖြင့် ဇာတ်သိမ်းထားပါသည်။

၃။ ၂။ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးပုံ

ဝတ္ထု၏အစတွင်ပင် ဇာတ်ဆောင်နှင့် စတင်မိတ်ဆက်ပေးသည်။ မောင်မင်းမောင်သည် ဖခင်က ပါးနပ်လိမ္မာသော်လည်း မောင်မင်းမောင်က အလွန်ထူအသူအဖြစ် စရိုက်ဖော်သည်။ ဖခင်ထားခဲ့သော စက်နှစ်လုံးကို မအုပ်ချုပ်နိုင်၍ မောင်ညွန့်တင်ထံ ရောင်းလိုက်ရသည်။ ပွဲစားခကိုလည်း မောင်ညွန့်တင်က မကျခံဘဲ မောင်မင်းမောင်ကသာ ကျခံခဲ့ရသည်။ စက်ဖိုးငွေမှာလည်း ငါးကြင်းဆီနှင့် ငါးကြင်းကြော်သကဲ့သို့ ရလိုက်သည်ဟု ပွဲစားလောက၌ ပြောကျန်ခဲ့ရသည်။ မောင်ညွန့်တင်မှာ ဖခင်က ပါးနပ်ကျွမ်းကျင်မှု မရှိသော်လည်း သားဖြစ်သူက လည်လည်ပတ်ပတ်ရှိသူအဖြစ် စရိုက်ဖော်ထားသည်။

ခင်လှကြည်သည် ရုံးအုပ်စာရေးကြီး ဦးထင်ပေါ်၏သမီး ဖြစ်သည်။ ရုပ်ရည်ချောမောလှပပြီး အလွန်ခေတ်ဆန်သူ ဖြစ်သည်။ ဘိုဆန်သူလည်း ဖြစ်သည်။ မောင်မင်းမောင်နှင့် မောင်ညွန့်တင် နှစ်ဦးလုံး ခင်လှကြည်ကို ချစ်ကြိုက်ကြသည်။ ခင်လှကြည်သည် အလွန်ရိုးအသော မောင်မင်းမောင်ကို ရွေးချယ်လိုက်သည်။ လက်ထပ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မောင်ညွန့်တင်နှင့် ခင်လှကြည်တို့ ငြိတွယ်နေကြသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်က သိသော်လည်း မောင်မင်းမောင်မသိပေ။ မောင်မင်းမောင်သိသော အခါ၌လည်း မောင်ညွန့်တင်ကို အားနာ၍ သည်းခံနေခဲ့သည်။ မောင်ညွန့်တင် သီဟိုဠ်သို့ ဘုရားဖူးသွားမည်ဟု သတင်းလွင့်ကာ အမည်ပြောင်း၍ လက်မှတ်နှစ်စောင် ဖြတ်ထားသည်။ ထိုအကြောင်းကို နှစ်ဦးစလုံးနှင့်ရင်းနှီးသော စာရေးသူက သတိပေးသော်လည်း မောင်မင်းမောင်က အရေးမထားပေ။ မောင်ညွန့်တင် သီဟိုဠ်သို့ မသွားမီညတွင် မောင်မင်းမောင်အိမ်၌ နိုက်ပါတီ ကျင်းပသည်။

မြို့များမှာပုံစံ နိုင်ငံခြားသား၊ တရုတ်၊ ကုလား မျက်နှာဖြူများနှင့်တကွ စာရေးသူ ဝတ်လုံတော်ရဦးဘစိတို့ သွားရောက်ကြသည်။ မောင်ညွန့်တင်လည်း ထိုပွဲသို့လာသည်။ ထိုပွဲတွင် သေနတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲပါသည်။ အမျိုးသမီးများက ခြောက်လုံးပြူးနှင့် ပစ်ရသည်။ အမျိုးသားများက မေဂျာသော်မဆင်၏ သေနတ်ရှည်နှင့် ပစ်ရသည်။ မောင်မင်းမောင် အလှည့်တွင် ရှေ့၌ ခြောက်ဦးပစ်ပြီး ဖြစ်သည်။ သေနတ်တစ်လက်တွင် ကျည်ဆံ ခြောက်တောင့်သာရှိ၍ အခြားသူများက ကျည်ဆံထည့်ရန် ပြောကြသည်။ မောင်မင်းမောင်က မထည့်ဘဲ မောင်ညွန့်တင်အား နောက်ပြောင်ကျီစယ်ဟန်ပြုရာမှ ကျည်ဆံထွက်၍ မောင်ညွန့်တင် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ မေဂျာသော်မဆင်၏ သေနတ်သည် ရိုးရိုးသေနတ် မဟုတ် ယမ်းတောင့် ၇ တောင့် ထိုးရသော ရှေးသေနတ်ကြီးဖြစ်ကြောင်း ခရီးမထွက်မီ မေဂျာသော်မဆင်က မောင်မင်းမောင်အား ပြောပြထားခဲ့သည်။

ထိုဖြစ်ရပ်မတိုင်မီ မိမိဇနီးနှင့်မောင်ညွန့်တင်၏ ဖောက်ပြန်မှုကို သိနေသော မောင်မင်းမောင်သည် အမူအရာပြောင်းလဲလျက် ရှိသည်။ တရားရေးဝန်ကြီးများ၏ တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲတွင် အမြဲတမ်းဖိုလ်စွဲခဲ့သော်လည်း ယခု တောင်ရိုက်မြောက်ရိုက် ဖြစ်နေသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ပထမတန်းစား ကျားကစားသူဖြစ်လျက် ကျားကို တောင်ရွှေမြောက်ရွှေ ရွှေနေသည်ဟု လည်းကောင်း မောင်မင်းမောင် အမူအရာ ပြောင်းနေပုံကို ဖော်ပြထားသည်။

ဇာတ်လမ်း၏ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် မောင်မင်းမောင်နှင့် မောင်ညွန့်တင်တို့ အတွင်းစိတ်ချင်း အားပြိုင်နေရာမှ မြိုသိပ်သည်းခံခဲ့သော မောင်မင်းမောင် ပေါက်ကွဲ ခဲ့သော အခန်းဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းသည် ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ မောင်မင်းမောင်ကြောင့် မောင်ညွန့်တင် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် မောင်မင်းမောင် သေဒဏ်ပေးခံရမည် ဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးရာ၌ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် အဖြေပေါ်သောအခါ စာဖတ်သူ၏ စိတ်တွင် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည် ဟူသော ယုံကြည်မှုရှိရသည်။ ထိုသို့ရှိစေရန် စာရေးသူသည် မိမိ၏ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း အဆုံးအဖြတ်အတွက် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် တင်ပြနိုင် ရမည်။ ထိုသို့ ကြောင်းကျိုးသင့်ရန် ရွှေ့ဒေါင်းက မောင်မင်းမောင် စိတ်ကယောက် ကယက်ဖြစ်ပုံကို မိတ်ဆွေများသိရန် ကြိုတင်ခင်းကျင်းခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေများက သက်သေခံရန်ရှိကြသည့်အတွက် မောင်မင်းမောင်လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်း တစ်လျှောက်လုံး စရိုက်မတူသော မောင်မင်းမောင်နှင့် မောင်ညွန့်တင်ကို အားပြိုင်စေခဲ့သည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် မောင်မင်းမောင်သည် ဖခင်ကဲ့သို့ ပါးနပ်သူဖြစ်ကြောင်း အဖြေပေါ်ခဲ့သည်။ ရွှေ့ဒေါင်းသည် ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးရာ၌ မောင်မင်းမောင်၏စရိုက်ကို ပီပီရီရီဖြင့် မြှုပ်ကွက် ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။ မောင်ညွန့်တင်၏စရိုက်ကိုမူ မောင်မင်းမောင်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ သွက်သွက်လက်လက်

လည်လည်ပတ်ပတ် စရိုက်ပေါ်အောင် ပုံဖော်ထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စာရေးသူ၏ ဇာတ်လမ်းအလှည့်အပြောင်း ပြုပေးမည့် မြှုပ်ကွက်ကို ပိပိရီရို ထားနိုင်ခဲ့သည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းသည် ပိပိရီရိုဖြင့် ပရိသတ်ကျေနပ်စေသော အဖြေကို ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

“ခင်လှကြည်က ပျော်တတ်တယ်ခင်ဗျ၊ ရယ်စရာ ပုံတိုပတ်စ ပြောတတ်တဲ့ ကိုညွန့်တင်နဲ့ ဟန်ကျနေတာပေါ့”^၁

ဟုလည်းကောင်း၊

“တတ်နိုင်ဘူးဦးရယ် ကျွန်တော်က နက်နက်နဲနဲကြီး စဉ်းစား တတ်တဲ့ကောင် မဟုတ်ဘူးဗျ”^၂

ဟူသော ပြောစကားများဖြင့် မောင်မင်းမောင်၏ စရိုက်ကို တင်ပြခဲ့သည်။

မောင်ညွန့်တင်၏ စရိုက်ကို ပုံဖော်ရာ၌-

“ကိုယ်ကောင်းရင် ခေါင်းဘယ်မှမရွေ့ဘူးတဲ့၊ ဘယ်သူမေးငေါ့ ရုံမက လည်ပင်းပါစောင်းစောင်း”^၃

ဟု ပိပိရီရိုလိမ်ညှာတတ်သော စိတ်ကိုရေးသားခဲ့သည်။

မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထုတွင် စာရေးသူသည် ဇာတ်ဆောင်ချင်းအားပြိုင်မှုကို အသုံးပြု ခဲ့သည်။ မတူညီသော ဇာတ်ဆောင်များ၏စရိုက်ကို ဖော်ပြ၍ စာဖတ်သူ အားမလို အားမရဖြင့် သိလိုစိတ်ဖြစ်လာအောင် စည်းရုံးခေါ်ဆောင်သွားနိုင်ခဲ့သည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် လူကောင်းကိုအနိုင်ပေးခြင်းဖြင့် ရိုးသားမှုရှိခြင်း၏ တန်ဖိုးကို သိရှိစေပါသည်။

မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထုတွင် စာရေးသူ အများအားဖြင့် သုံးလေ့ရှိသော ကိုယ်တိုင်ပြော ရှုထောင့်ကို သုံးထားသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူကို ကျွန်ုပ်ဖြင့် သုံးထားသည်။ ပြောသူက အဓိကမဟုတ်ဘဲ ဇာတ်ဆောင်များနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သော စာရေးဆရာ ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် ဇာတ်ဆောင် မဟုတ်သည့်အတွက် တွေ့မြင် ကြားသိသမျှကိုသာ ပြောသွားသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူ၏ ခံစားမှုနှင့်အတွေး များကို မဖော်ပြနိုင်ပေ။ ဇာတ်ဆောင်ဖြစ်သည့် မောင်မင်းမောင်ကို ဇာတ်ကြောင်း ပြောသူ အဖြစ်ထားလျှင်လည်း လျှို့ဝှက်သောအခန်းများကို မြှုပ်ထားသည်ဖြစ်၍ သဘာဝမကျ။ မောင်မင်းမောင်၏အတွေးကို ဖော်ပြလိုက်လျှင် မြှုပ်ကွက် ပေါ်သွားမည်။

^၁ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၁၀၂။
^၂ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၁၀၂။
^၃ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၁၀၂။

မောင်မင်းမောင်၏ စိတ်ရင်းမှန်နှင့်ပါးနပ်မှု ပေါ်လျှင်လည်း ဇာတ်လမ်းသည် ဆွဲဆောင်မှု ရှိမည်မဟုတ်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူမှာ စာရေးသူဖြစ်နေ၍ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထုမှာ အဆင်ပြေချောမွေ့သွားရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထု၏ အဓိကအကြောင်းအရာကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေသည့် ဝတ္ထုတို အမည်ပေးပုံကြောင့် သိလိုစိတ်ကို မြင့်တက်လာစေသည်။ ဇာတ်လမ်းနှင့် လိုက်ဖက်စွာ အမည်ပေးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

၄။ သံပုရာတစ်ခြမ်း

သံပုရာတစ်ခြမ်းဝတ္ထုတိုသည် ၁၉၃၇ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးဖွဲ့ခဲ့သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုရည်ရွယ်ချက်မှာ တောသူတောင်သားတို့၏သဘာဝ ရိုးသားဖြောင့်မှန်သော မေတ္တာကို ဖော်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၄၊ ၁။ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

ဝတ္ထုတွင် မသန်းမြင့်သည် မြို့အုပ်ဦးသောင်းတင်၏သမီး အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသူ ဖြစ်သည်။ မန္တလေး နေရှင်နယ်မိန်းကလေးကျောင်းမှ ဖခင်ထံသို့ လာရောက် လည်ပတ်စဉ် မြေပိုင်ရှင်သား ထွန်းဦးနှင့် ချစ်ကြိုက်၍ အကြောင်းပါခဲ့သည်။ ခင်ပွန်း ဖြစ်သူ ထွန်းဦးနှင့် ယောက္ခမဖြစ်သူ ဒေါ်သိန်းခင်တို့သည် မသန်းမြင့်ကို ဂရုစိုက်၍ မသန်းမြင့်ကလည်း ရိုသေစွာ တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ မသန်းမြင့်ထံတွင် အဆုတ်ရောဂါ ဖြစ်၍ ရန်ကုန်ဆေးရုံတွင် ကုသရသည်။ ရောဂါမှာ တစ်လကျော်သော်လည်း မပျောက်ဘဲ တရောင်ရောင် ဖြစ်နေသည်။ ထွန်းဦးနှင့်မိခင်ကလည်း လယ်မြေများကို ရောင်းချပြီး တစ်လ ၆၀၀ မှန်မှန် ပို့ပေးသည်။ အထက်တန်းစား မင်းကတော်များနှင့် ပေါင်းကာ အသုံးအဖြုန်း ကြီးလာသော မသန်းမြင့်ကလည်း လင်ထံ ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် ငွေမှာလေ့ ရှိသည်။ မကျည်းတုံရွာသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ လယ်မြေ များကို ရောင်းချပေါင်နံ့ရသောကြောင့် ဆင်းရဲသွားသော ထွန်းဦးတို့ သားအမိအပေါ် မကျေနပ်ခဲ့ပေ။ အဆုံးတွင် မိထွေးဖြစ်သူက ဖခင်ပေးသော လယ်တစ်တောသည် အပေါင်လယ်များဖြစ်၍ ဆုံးရှုံးရကြောင်း ပြောသောအခါမှ မာနတက်နေသော မသန်းမြင့်၏ စိတ်သည် ပြောင်းလဲသွားပြီး ထွန်းဦးအား ကြင်ကြင်နာနာ ဆက်ဆံပုံဖြင့် ဇာတ်သိမ်း ထားသည်။

၄၊ ၂။ ဇာတ်လမ်းပန်တီးမှု

သံပရာတစ်ခြမ်းဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းအစတွင် နောက်ခံဝန်းကျင်ဖြင့် အစပျိုးထားသည်။ နောက်ခံနှင့်အတူ မသန်းမြင့်နှင့် စာဖတ်သူအား မိတ်ဆက်ပေးထားသည်။ ဝတ္ထုအစ၌-

“ဝက်လက်ဘူတာနှင့် ပေါက်ကံဘူတာတို့မှာ စစ်ကိုင်း၊ မြစ်ကြီးနား မီးရထားလမ်းတွင် ခရီးအဝေးကွာဆုံးသော ဘူတာနှစ်ခုဖြစ်လေရကား မီးရထားသည် ရန်ကုန်-မန္တလေး စာပို့ရထားကြီးခန့်မျှလျှင်မြန်လှစွာသော အဟုန်ဖြင့် ခုတ်နှင်လျက် ရှိနေ၏။ ၎င်းမီးရထားတွင် တစ်တွဲတည်းသော ဒုတိယတန်းတွဲ၌ အသက် ၂၅နှစ်ခန့်ရှိ မိန်းမတစ်ယောက်သည် ပေါက်ကံဘူတာမှ မီးရထားထွက်လာကတည်းက မီးရထားလက်ဝဲဘက်၌ မျက်စိတစ်ဆုံး ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော ထန်းတောကြီးကို ငေးမျှော်ရင်း သက်ပြင်းချကာ လိုက်ပါလျက် ရှိသည်။”^၁

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ နောက်ခံနေရာဒေသအဖွဲ့နှင့်အတူ ဇာတ်ဆောင်ကို ပူးတွဲသရုပ်ဖော်ထားရာ ခေတ်၏အငွေ့အသက်နှင့်အတူ ဇာတ်ဆောင်၏လှုပ်ရှားမှုသည်လည်း ပီပြင်ထင်ရှားလာပါသည်။

ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြို့အုပ်လူတန်းစားများသည် အလွန်လူအထင်ကြီးခံရသော လူတန်းစားဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုအဖြစ်ကို နောက်ခံထား၍ မသန်းမြင့်စရိုက်ကို အပြောင်းအလဲပြုကာ ဇာတ်လမ်းကို အပြောင်းအလဲပြုခဲ့သည်။ မသန်းမြင့်၏ အမှားအသိမှ အမှန်အသိရောက်အောင် တင်ပြရာ၌ တောခလေ့စရိုက်ဖြင့် ရိုးသားကြင်နာတတ်သော စရိုက်ကို အသုံးပြုထားသည်။ လျှို့ဝှက်သည်းဖို ဇာတ်လမ်းမဆင်ဘဲ ခေတ်အခြေအနေ၌ မျောပါတတ်သော လူ့သဘာဝ၊ မေတ္တာစစ်မှန်သူတို့၏ အောင်မြင်ပုံကို အလေးပေးတင်ပြထားသည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် ထွန်းဦးနှင့်ဒေါ်သိန်းခင်သားအမိသည် မြို့အုပ်သမီးအား အထူးပင် ဂရုစိုက်ကြပုံကို တခမ်းတနား တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုသို့တင်ပြခြင်းဖြင့် မသန်းမြင့် စိတ်ထားပြောင်းလဲသွားသောအခါတွင် ဇာတ်နာလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခြေအနေမှ ဇာတ်လမ်းကို ရှေ့သို့ရွေ့လျားရန် အပြောင်းအလဲပြုသည့်အနေဖြင့် မသန်းမြင့်အား အဆုတ်နာရောဂါ ဖြစ်စေသည်။ အဆုတ်နာကို ကြောက်လန့်စရာ

^၁ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၃၈၈။

ကောင်းသောရောဂါ၊ ငွေကုန်များသောရောဂါ စသည့် ခေတ်အခြေအနေကို နောက်ခံပြု၍ ဇာတ်လမ်းကို အပြောင်းအလဲပြုထားသည်။ မသန်းမြင့်အတွက် သားအမိနှစ်ဦး စိုးရိမ်ပူပန်ရပုံကို-

“ဒေါ်သိန်းခင်၏ ဦးခေါင်းသည် တင်းတောင်းလောက် ကြီးသွားသည်ဟု မှတ်ထင်လိုက်မိ၏။ မောင်ထွန်းဦးမှာမူ အိမ်မြှောင်အမြီးပြတ်သကဲ့သို့ ဆတ်ဆတ်တုန်ဖြစ်သွားပြီးလျှင် မည်မျှပင် ကုန်ကျရသည်ဖြစ်စေ ဤရောဂါကို ကုသပေးပါရန် အကြောင်းနှင့် ဆရာဝန်ကြီးအား ရှိခိုးမတတ် တောင်းပန်လေ၏။”

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသည်။ မသန်းမြင့်သည် ဆေးရုံတွင် နာတာရှည်ဖြင့် တာရှည်တက်နေသောအခါ အထက်တန်းစားလူတန်းစား၊ မင်းကတော် အင်္ဂလိပ်များနှင့် အပေါင်းအသင်းဖြစ်ကာ အသုံးအဖြုန်း ကြီးလာသည်။ စိတ်ထားပြောင်းလဲလာသည်။ မိမိရောဂါအတွက် လယ်မြေများ ပေါင်နံ့ရောင်းချကာ ကိုယ်တိုင်ရုန်းကန်နေရသော ထွန်းဦးကိုပင် အထင်သေးလာသည်။ သို့သော် ထွန်းဦးမှာမူ တောသားပီပီ ရိုးသားစွာနှင့် အချစ်ကြီးချစ်လျက် ရှိသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း မသန်းမြင့်သည် ထွန်းဦးကိုမြင်ပြီး ရှက်ရွံ့သိမ်ငယ်စိတ် ဖြစ်ရပုံဖြင့် တင်ပြထားသည်။ ထိုနည်းဖြင့် စာဖတ်သူ၏ ကရုဏာစိတ်သည် ထွန်းဦးပေါ်သို့ သက်ရောက်၍ ဇာတ်ဆောင်နှင့် စာဖတ်သူ တသားတည်းဖြစ်ကာ ခံစားမှုတိုးမြင့်လာစေပါသည်။

ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုတွင် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ရန် ပါဝင်လှုပ်ရှားရသော ဇာတ်ဆောင်သည် အရေးပါသည်။ စရိုက်ပေါ်အောင် သရုပ်ဖော်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဇာတ်လမ်းကိုသဘာဝကျပြီး သက်ဝင်လှုပ်ရှားစေသည်။ ရသမြောက်စေပါသည်။ ဇာတ်ဆောင်သဘာဝကျလျှင် ကျသလို ဇာတ်လမ်းအသင့်ယုတ္တိ ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။

ဇာတ်လမ်းတွင် အားပြိုင်မှုများ အရှိန်ကောင်းလာခြင်းနှင့် ဇာတ်ဆောင်စရိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အတူလက်တွဲသွားကြသည်။ သံပရာတစ်ခြမ်းဝတ္ထုတွင် အားပြိုင်မှုမှာ မထင်ရှားချေ။ ခေတ်နောက်ခံဝန်းကျင်ကြောင့် စိတ်ကြီးဝင်သွားသော မသန်းမြင့်၏ မာနစိတ်နှင့် ထွန်းဦး၊ ဒေါ်သိန်းခင်တို့၏ မေတ္တာစိတ်တို့ကိုသာ မသိမသာ အားပြိုင်ထားသည်။ ထွန်းဦးနှင့်ဒေါ်သိန်းခင်၏စရိုက်ကို တဖြည်းဖြည်း မြှင့်တင်၍ ဇာတ်ရှိန် မြင့်လာစေသည်။ မသန်းမြင့်၏ စိတ်နေမြင့်သည့်ဟန်နှင့် အရာရာကို မကောင်းမြင်တတ်မှုအပေါ် ဒေါ်သိန်းခင်၏ သည်းခံမှုကို-

^၁ ရွှေဒေါင်း၊ ၂၀၀၆ ၊ ၃၉၀။

“မသန်းမြင့်မို့ ဤမျှလောက် သည်းခံအောင့်အည်း၍ နေရှာ ပေးသေးသည်။ အခြားသူဖြစ်ခဲ့လျှင် နှစ်နှစ် သုံးနှစ် မဆိုထားဘိ နှစ်လ သုံးလမျှပင် နေထိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် မိမိတို့စိတ်ထဲက အောက်မေ့သည်ဖြစ်စေ၊ သားအမိချင်း နည်းလမ်း ညွှန်ပြသည်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ပြောဆိုလေ့ ရှိကြလေ၏”^၁

ဟု တွေးပုံဖြင့် တင်ပြထားသည့် မကောင်းမြင်စိတ်နှင့် အကောင်းမြင်စိတ်ကို အားပြိုင် ထားသည်။

ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းကို ဖြေရှင်းရာတွင် မိမိဖခင် လက်ဖွဲ့ခဲ့သော လယ်ယာမြေ များဖြင့် မာန်တက်နေသော မသန်းမြင့် စိတ်ပြောင်းသွားရန် မိထွေးဒေါ်လှကြီးကို ဖန်တီးထားသည်။ ဒေါ်လှကြီးက-

“ညည်းမရှိတုန်း လယ်အရောင်းအဝယ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အရှုပ် အရှင်းဖြစ်ပြီး ရုံးပြင်ကနား ရောက်ရတာက ဘယ်လောက်ကုန် သွားသလဲ ညည်းသိလား”^၂

ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် မသန်းမြင့် မသိသေးသော စာဖတ်သူကို အရိပ်အယောင်သာ ဖော်ပြထားသော မြှုပ်ကွက်ကို ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦး ဖန်တီးကာ ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်။

သံပရာတစ်ခြမ်းဝတ္ထုတွင် မသန်းမြင့်၏ အမှားအသိမှ အမှန်အသိသို့ ရောက်ပြီး ထွန်းဦးအပေါ် သဘောထားပြောင်းလဲသွားပုံကိုပြရာ၌ သံပရာရှာလဘတ်ရည်သည် အဓိကနေရာ၌ ပါဝင်နေသည်။ ထို့ပြင် ထွန်းဦး၏ပြောစကားဖြစ်သည့် ‘သံပရာ တစ်ခြမ်းနဲ့ ကျေရဆိုတာ ဒီဟာထင်ပါရဲ့ အမေ’ ဟူသော ပြောစကားကလည်း ဇာတ်လမ်းတစ်ခုလုံး၏ အဓိကအချက်ကို ပေါ်လွင်စေသည့် စကားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘သံပရာတစ်ခြမ်း’ ဟူသော ဝတ္ထုအမည်ကလည်း စာဖတ်သူ၏ သိလိုစိတ်ကို နှိုးဆွ ပေးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထု၊ စုံထောက်ဝတ္ထုများကို ဖန်တီးရာ၌သာ ကျွမ်းကျင်သည်မဟုတ်၊ လူ့စိတ်သဘောကို ဇာတ်လမ်းဆင်ရာ၌ ကွဲပြားအောင် ဖန်တီး၍ စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို လှုပ်ရှားလာအောင် ဖန်တီးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

^၁ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၃၉၅။
^၂ ရွှေဥဒေါင်း၊ ၂၀၀၆၊ ၃၉၇။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ရွှေဥဒေါင်းသည် ဝတ္ထုတိုအဖွဲ့ပုံစံကို အစပျိုးခဲ့သူပီပီ သူ၏ဝတ္ထုများမှ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးပုံကို လေ့လာကြည့်လျှင်လည်း ကျွမ်းကျင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရွှေဥဒေါင်းသည် ဇာတ်လမ်းတင်ပြရာ၌ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူကို ရွေးချယ်သည့် ရှုထောင့်ကို ဇာတ်လမ်းနှင့်လိုက်ဖက်အောင် စီစဉ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဓားမြှောင်နှင့်မောင်းချဓား ဝတ္ထုတွင် ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် စာရေးသူဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် ထီးချိုင့်သို့ ရောက်ရာတွင် အကြော်ဆိုင်ပိုင်ရှင် တရုတ် ပြောပြသောဖြစ်ရပ်ကို ပြန်လည် ဇာတ်လမ်းဆင် ပြောပြဟန် ရေးသားထားသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် ဇာတ်လမ်း၌ မပါဘဲ ကြားသိရသူအနေနှင့်သာ ရပ်တည်ပြထားသည်။ စာဖတ်သူအနေနှင့် တစ်ဆင့်ပြော သဘောကို မခံစားရဘဲ တိုက်ရိုက်ပြောသကဲ့သို့ ခံစားရသည်။ ဇာတ်လမ်းအစတွင် ကျွန်ုပ်ဟူသော နာမ်စားကို သုံး၍ အမှန်တကယ်ဖြစ်ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်ဟု စာဖတ်သူကို ထင်မြင်လာစေသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် မြုပ်ထားသော မြုပ်ကွက်ကို ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း ရောက်မှ ဖော်ထုတ်ရာတွင် ပြက်ပြက်ထင်ထင် သိမြင်နိုင်ရန် ဇာတ်ကွက်ဆင် ဖော်ပြထားသည်။

မျိုးရိုးဗီဇဝတ္ထုတွင် ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့်ကို သုံးထားသည်။ ထိုဝတ္ထုတွင် အဓိကဇာတ်ဆောင် မောင်မင်းမောင်၏ရှုထောင့်မှ မပြောသည့်အတွက် ဇာတ်လမ်းတွင် မြုပ်ကွက်ပြုထားသော မင်းမောင်၏ ဖခင်ကဲ့သို့ပါးနပ်လိမ္မာသော စရိုက်ကို ဖုံးကွယ် နိုင်ခဲ့သည်။ ဇာတ်ထွတ်တွင် မောင်ညွန့်တင်အား အနိုင်ယူခဲ့သော ဇာတ်ကွက်တွင် မောင်မင်းမောင်၏အတွေးကို မြုပ်ထားသည့်အတွက် ဇာတ်လမ်းသည် ပို၍စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်စေသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်စရိုက်နှစ်ခုကို အားပြိုင်ဖော်ပြထားသည်။ အားပြိုင်မှုတွင် အဆုံးသတ်ဇာတ်ကွက်သည် ပရိသတ် မျှော်လင့်မထားသော ဇာတ်ကွက်ဖြစ်၍ အံ့ဩ စေသည်။ ဇာတ်သိမ်းတွင် အမှန်တရားကို အနိုင်ပေးထား၍ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုကို ဖြစ်စေပါသည်။

သံပရာတစ်ခြမ်းဝတ္ထုတွင် စာရေးသူသည် ကန့်သတ်သိရှုထောင့်မှ ဇာတ်ကြောင်း ပြောထားသည်။ ကန့်သတ်သိရှုထောင့် ရွေးချယ်ရာ၌ မသန်းမြင့်၏ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးကို သရုပ်ဖော်ထားသည်။ မသန်းမြင့်၏ အတွေးနှင့်ခံစားမှုကို သိရသော်လည်း ထွန်းဦး၊ ဒေါ်သန်းမြင့်တို့၏ အတွေးကို မပြချေ။ အမူအရာခံစားမှုဖြင့်သာ အနုစိတ် ခြယ်မှုန်းရေးဖွဲ့ထားသည်။ တစ်ဖက်ဇာတ်ဆောင်ကို အမူအရာဖြင့် ပုံဖော်ပြီး တစ်ဖက် ဇာတ်ဆောင်ကို ခံစားမှုအတွေးဖြင့် ပြထားသည့်အတွက် အားပြိုင်မှုသည် သိမ်မွေ့ လှပပြီး ဇာတ်သိမ်းကို ပရိသတ် ကျေနပ်လက်ခံစေသည်။

ရွှေဥဒေါင်းသည် မည်သည့်ဝတ္ထုမျိုးမဆို ပရိသတ်စိတ်အာရုံကို ဆွဲဆောင် နိုင်အောင် ဇာတ်လမ်းဆင် ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရှိသူဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

နိဂုံး

ရွှေဥဒေါင်းသည် ဝတ္ထုတိုအများအပြား ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ဘဝ ကျင်လည်မှု အတွေ့အကြုံ စုံသကဲ့သို့ ဝတ္ထုများ၏ဇာတ်ဆောင်များလည်း စုံသည်။ သူ၏ဇာတ်ဆောင်များသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ထူးခြားသည်။ ဇာတ်ဆောင်ထူးခြားမှုဖြင့် ဇာတ်လမ်းကို စိတ်ဝင်စားလာအောင် စည်းရုံးနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေဥဒေါင်း၏ ဇာတ်ဆောင်စရိုက် ဖန်တီးမှုများကိုလည်း ဆက်လက် လေ့လာသင့်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

- ဇော်ဂျီ၊ ၁၉၉၉။ *ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်*။ ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်
- တက်တိုး၊ ၁၉၆၅-၁။ *ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုများနှင့်တက်တိုး၏ရှင်းပြချက်*။ ရန်ကုန်၊ ပုဂံပုံနှိပ်တိုက်။
- တင်ရွှေ ဦး။ (ပါမောက္ခ)။ ၁၉၂၀ *ဝန်းကျင် မြန်မာဝတ္ထုတိုများ*၊ တက္ကသိုလ်ပညာပဒေသာ စာစောင်၊ အတွဲ ၁၃၊ အပိုင်း ၆၊ ရန်ကုန်၊ အထက်တန်းပညာဦးစီးဌာန
- ထင်၊ မောင်။ ၁၉၇၉။ *သိပ္ပံဝတ္ထုတိုစာတမ်းများ၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်း(ဒုတိယတွဲ)*၊ ပထမအကြိမ်။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်။
- မင်းကျော်။ ၁၉၇၅။ *ဇာတ်လမ်း*၊ ရန်ကုန်၊ စံပယ်ဦးစာပေ။
- ရွှေဥဒေါင်း။ (၂၀၀၆-ဂ)။ *ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်၊ (တတိယတွဲ)*၊ ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်။
- ရွှေဥဒေါင်း။ (၂၀၀၆-င)။ *ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်၊ (ပဉ္စမတွဲ)*၊ ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်။
- ရွှေဥဒေါင်း။ (၂၀၀၆-စ)။ *ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်၊ (ဆဋ္ဌမတွဲ)*၊ ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်။
- အောင်သင်း။ ၁၉၇၈။ စာပေရေးရာဆောင်းပါးများ။ ရန်ကုန်၊ အမေအိမ်စာစဉ်

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

Laurie E. Rozakis, Ph.D, 2004, THE COMPLETE IDIOT'S GUIDE TO CREATIVE WRITING, Alpha Books, 375 Hudson Street, New York.

Laurie Alberts, 2010, Showing & Telling, Writers Digest. Com Cincinnati, Ohio.